

...majd a PuPu,
ha valaki, hát
ő majd tudja!

siker
könyvek
kiadója

Kalácsa Szépirodalmi Folyóirat

"Szépszó és Értelem"

2015. február 10.

Kiadó-Szerkesztő: Kaskötő István

XIV. évfolyam 2. szám.

nyitó oldal
impreszum
beküldési feltételek
kapcsolat
vendégkönyv

1. oldal

próza, versek

Andrassew Iván: Lepkék
Baranyi Ferenc: Van vizeléd
Bittner János: Szókratész
Király Gábor: A felnőtt
Kooosán Ildikó: Létkép
Kosztolányi Dezső: Halotti beszéd
Lehoczki Károly: Friss sírhant fölött
Ódor György: Valahogy
Sárközi László: Költészet

2. oldal

próza, versek

Balázs Béla: Nokturnó az ablakban
Bárdos László: Négykezes
Bodó Csiba Gizella: Csak...
Dzsida Jenő: A Semmi álma
Fetykó Judit:
Berti, meg azok a dolgok...
G. Ferenczy Hanna: Ki mondja ki
Gligorics Teru: Láttalak a folyóparton
Kajuk Gyula: Stroke
Kamarás Klára: Ünnepek után
Kántor Zoltán: Talán...
Karaffa Gyula: Esti félhomályban
Kő-Szabó Imre: Mesterségek utcája
Köves József: Jajkiáltás újévkor
Lelkes Miklós: Az ősz földje
Mándy Gábor: Nehéz szülés
Pethő N. Gábor: Örök éberem
Rada Gyula: Világra jöttem
Simonyi Imre: Hatalom
Tátrai Miklós: Három keserves év
Tiszai P. Imre: ne menj még
Vadász János: Tudósítás
Vasi Ferenc Zoltán: Éjek mélyén

3. oldal

perspektiva

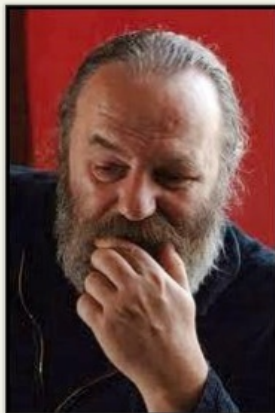
Ricza István

Gondúzó

4. oldal

klasszikusaink

Kosztolányi Dezső
versek

Andrassew Iván
1952-2015

Halotti beszéd
Kosztolányi Dezső

Látjátok feleim, egyszerre meghalt
és itt hagyott minket magunkra. Megcsalt.
Ismertük őt. Nem volt nagy és kiváló,
csak szív, a mi szívünkhöz közel álló.
De nincs már.
Akár a föld.
Jaj, összedőlt
a kincstár.

Okuljatok mindannyian e példán.
Ilyen az ember. Egyedüli példány.
Nem élt belőle több és most sem él
s mint fán se nő egyforma két levél,
a nagy időn se lesz hozzá hasonló.
Nézzétek e főt, ez összeomló,
kedves szemet. Nézzétek, itt e kéz,
mely a kimondhatatlan ködbe vész
kővé meredve,
mint egy erekle, s rá ékírással van karcolva ritka,
egyetlen életének ősi titka.

Akárki is volt ő, de fény, de hő volt.
Mindenki tudta és hirdette: ő volt.
Ahogy szerette ezt vagy azt az ételt, .
s szólt ajka, melyet mostan lepecsételt
a csönd, s ahogy zengett fülünkbe hangja,
mint vízbe süllyedt templomok harangja
a mélybe lenn, s ahogy azt mondta nem rég:
"Édes fiacskám, egy kis sajtot ennék" ,
vagy bort ivott és boldogan meredt a
kezében égő, olcsó cigaretta

KÖNYVAJÁNLÓ

**A
MERCATOR STÚDIÓ**

kiadásában megjelent
e-könyvek innen is nyithatók

Bányai Tamás: Csikánó
Bittner János: Rohanj!
Fetykó Judit: A kapun túl
Fetykó Judit: Az ablakvitéz
Fetykó Judit: Epreskert
G. Ferenczy Hanna:
A kereszt árnyékában
G. Ferenczy Hanna:
Túl a netovábbon
Kamarás Klára: Álmod útján
Kamarás Klára: Letenyeci fák
Kaskötő István: Számadás
Sárközi László: Csikágó
Sárközi László: Hellén szerenád
Pápay Aranka: Örvények felett

**A MEK-ről letölthető
művek**

Bodó Csiba Gizella: Válogatott versek
Bodó Csiba Gizella: Hoztam olajágat.
Dobrosi Andrea: Csendpolyehék
Fetykó Judit: Az úton
Fetykó Judit: Hársfanyereg
Fetykó Judit: Rezenciók
Fetykó Judit: Szabad áramlások
Kamarás Klára: Anica
Kamarás Klára: Arcok a múltból
Kamarás Klára: Derült égből...
Kamarás Klára: Mária lányai
Kamarás Klára: Napraforgók
Kamarás Klára: Orchideák
Kamarás Klára: Pepita füzetek
Kaskötő István:
A Petruccio házaspár
különös esete
Kaskötő István: Az öreg Joe
Kaskötő István: Életrajz
Lehoczki Károly: Elgurult gyöngyök
Lehoczki Károly:
Hipermarket. (hangoskönyv)
Lehoczki Károly: Tensz
Lelkes Miklós:
Én már a nyárba vágyom át...
Péter Erika: Túlhordott ölelés
Végh Sándor: A csend hangjai

Ajánlott Honlapok

Alkotóház
Baka István Alapítvány
Canadahun
Fullextra
Galamus-Csoport
Hetedhétatár

elfeledettek
archívum

Antonin Dvořák
Romance

Itzhak Perlman hegedű

füstjére, és futott, telefonált,
és szötte álmát, mint színes fonált:
homlokán feltündökölt a jegy,
hogy milliók közt az egyetlenegy.

Keresheted őt, nem leled, hiába,
se itt, se Fokföldön, se Ázsiába,
a múltba sem és a gazdag jövőben
akárki megszülethet már, csak ő nem.
Többé soha
nem gyúl ki halvány-furcsa mosolya.
Szegény a forgandó, tündér szerencse,
hogyan e csodát újólág megteremtse.

Édes barátaim, olyan ez éppen,
mint az az ember ottan a mesében.
Az élet egyszer csak órája gondolt,
mi meg mesélni kezdtünk róla: "Hol volt..."
majd rázuhant a mázsás, szörnyű mennybolt,
s mi ezt meséljük róla sírva: "Nem volt..."
Úgy fekszik ő, ki küzdve tört a jobbra,
mint önmagának dermedt-néma szobra.
Nem kelti föl se könny, se szó, se vegyszer.
Hol volt, hol nem volt a világon egyszer.

Irodalmi Epreskert
Klubháló
Kodály László
Lelkigyakorlat
Magyar Elektronikus Könyvtár

Munkatársaink Honlapjai

Andrassew Iván
Arany-Tóth Katalin
Bányai Tamás
Kajuk Gyula
Kamarás Klára
Kaskó István
Ketykó István
Lehoczki Károly
Köves József
Nógrádi Gábor
Pápay Aranka
Péter Erika
T. Agoston László

Naplók, jegyzetek. (blog)

Andrassew Iván
Bölcs Pu-Pu
Demokratikus Koalíció
Föld S. Péter, Most és itt!
Varánusz
Tuareg

próza, versek

Szerkesztő, próza: Kaskó István
Szerkesztő, versek: Kamarás Klára

Andrassew Iván
Lepkék

1952-2015

Amikor Putaj, a Kis Buddha kamaszodott, és persze még soványka volt, sokat kérdezett a szerelemről. Hogy meséljek.

Hát meséltem, mert miért is ne:

Egyszer a barátaim születésnapomra hoztak nekem sok száz gyönyörű, tenyéryni lepkét. Nem Afrikából vagy Dél-Amerikából csempészték, hanem itt tenyésztették őket, inkubátorokban, valami alföldi tanyán. A barátaim mondták, a használati utasításban az volt, hogy csak egyre kell vigyázni: nem szeretik, sőt néha ki se bírják, ha rosszra gondolunk.

Csodálatos nap volt. Körbe-körbe röpködtek a pillangók, soha nem ütköztek egymásnak. Csak néha szálltak le az ételünkre, a születésnap tortámra leginkább - pörge nyelvükkel nyalták a cukros kakaót. A virágokat is megtisztelték, amiket nőktől kaptam, mert így próbálták jelezni a szeretetüket. Akkor is, ha tudták, hogy nem szerethetem őket, mert egy asszony tölti be a lelkemet, akit csak ritkán láthatok, de akkor se érinthetek.

Ha hallgattunk - pláne csukott szemmel -, fergeges volt a suhogás. Néha szellőnek tűnt, aztán viharok, és voltak percek, amikor orkán őrjöngött a szobában.

Aztán szinte vége lett: szellőt susogtak a lepkeszárnyak. És egyszer csak félni kezdtem, mert baljós csönd bújt a szellő mélyén. El is aludtam, mint rendszeren, ha félek.

Lehoczki Károly
Friss sírhant fölött

Szegfűk, íriszek, margaréták,
kálák, rózsák, dáliaik,
kazalba hányta mind az Isten,
s mikor másod már semmi sincsen
rád testálta a mai napon
életed összes virágát.

Mennyi halál omol most rajtad,
szépek, mint szép vagy te odalenn,
ifjú, bájos, csak épp a meleged hagyta
elcsatangolni idefenn.
Körbeállunk és a december,
meg a sorsunk reszket tagjainkban.

Kegyencei a mának,
és az örök szolgaságnak
szemünk lesütjük, s csak a bágyadt
fények, meg szívünkben az árnyak
találnak el hozzánk,
akik még mi vagyunk.

Mondd! – e bünt ki akarta?
Mondd! – akkor az miféle fajta?
Egy távoli csillagvilágot
sújtson ezért az átok?

Azt álmodtam, hogy a ravasz halál, akit annyiszor legyőztem, szürke ködfelhő képében tüntet el a világból, és a szerelmem sohasem tudja meg, hogy nem vagyok többé. Nem is gondol rám, így aztán a lelkem nem melegedhet az aurájában, a bőre fölött lebegve, ha fázom a semmiben.

Sokáig aludtam. Mire megébredtem, a barátaim már elmentek. A hűgom a szoba közepén állt, pusztult lepkék gyönyörű szőnyegény.

Zokogott szegény.

Később azt mondta, nem engem siratott, hanem kétségbe volt esve, mert nem tudta eldönteni, hogy illik-e lepkéket porszívóval eltakarítani, vagy egyenként kell hajolni értük.

Végül az lett, hogy egy zsákban lehordta őket a patakra. Később mesélte, hogy a vízen is lepkeszőnyeggé kerültek, ami csigalassan kúszott lefelé. Nyilván a tengelig.

Baranyi Ferenc
VAN VIZELDE

Kuller Józsinak, a hatvanadikra

Méért szállna ki Hatvannál, ki a startnál jegyet Tarjánig váltott? Nincs ok erre. Nem indok, hogy hólyagja tele van már, hiszen a vonaton is van vizelde. És éhség, szomjúság sem indokolja, hogy enni-inni Hatvannál kiszálljon, van büfékocsi, mozgó melegkonyha, hogy éhség, szomjúság utast ne bántson. Maradj, barátom, fön a szerelvényen, maradj a távoli végállomásig, a hármas sípszót meg nem várni: szégyen.

Nem adja fel, ki győzelemre játszik.

Koosán Ildikó
Létkép

megélés? mára semmi az,
hálót vet rám az álom
lehet igazság, fél igaz
igéit nem vigyázom

a föld, a sír, az elmúlás
való és én csak árnyék
rideg esőcseppkoppanás
jánosbogárka száll még

mi lenni vágyik, halni kész,
cibál az élet sodra
árad a parttalan beszéd
perceim sárba mossa

nincs visszaút, sem irgalom
nincs pont és nincs megállás
repít a változás vakon
nincs új, csak körbejárás

2015. január 7.

Vagy a könnyörtelen Úr
mered ránk gögös üvegesen?

Viruló rózsák, dáliák,
megejtő kálák, íriszek,
ki legyilkolta önnön fiát
nekünk sohasem bocsátja meg?
Miért kellett ez ifjúnak a sírba
buknia, mikor nem volt megírva?

S miért ejti flegmán a hívó,
a telefonja meg se reszket,
hogy lám, így rendelkezett Ő,
s vet néhány gyors keresztet?
Hát akkor inkább a végtelen
tér legyen, hova nyugodni mentél!

Kálák, dáliák, íriszek,
margaréták, rózsák, szegfűk,
gyönyörben haldoklón didereg
a mi elhulló testünk.
Sziromban, könnyben, dalban
tündöklünk, ahol fekszünk.

Ódor György
Valahogy

Minden gombócra jut három száj,
mégis, két gombóc van a szájban,
olykor-olykor gombóc-háromság.
Valahogy mégis elnyomás van.

Az én apám mindig azt mondta,
még ha nem figyelek is, látlak.
Már nem félek tőle álomban,
valahogy mégis elnyomás van.

Kosárkába szedjük a szedret,
magunk, és nem más kosarába.
Jogilag tök tiszta a rendszer,
valahogy mégis elnyomás van.

Néha kimondom, néha minek.
Megvernek, mert beletrafáltam.
Pedig ez komoly. Nem hisztizek.
Valahogy mégis elnyomás van.

Sárközi László
Költészet

Míg szívem újra múzsájának hódol
sziget-sár emelkedik mély, zavaros tóból...

Múlt, jelen vagy jövő? végül egyre megy;
saját időt élek s mindent elvetek.

Lét nélkül a költészet mit érne? anyag!
s költészet nélkül a lét – nem formált agyag.

S kit megérintett a pokol hét uja;

Király Gábor
A felnőtt

vége észre, hogy nagy vagyok,
es nem vagyok többé a csoki Mikulást.
Hagyjatok békén, hagyjatok!
Én már befejeztem a tanulást,
hiszen nagy vagyok, felnőttem,
nekem már nem kell semmilyen tanár,
a magam lábán, fáradtan, gyűrötten
járva is tudom, hogy nincsen határ,
annak ellenére, hogy látom
a szögesdrót kerítést a mezőn,
a célkeresztet a tévékamerákon,
a farkasvígort a karddal emlékezőn.

Felnőttem, megtanultam a leckéket.
Hétköznaponta munkába járok,
már én is felismerem, ki mit, s miért vétett,
és gyakorta magam is megbocsátok
kisebb botlásokat, ellenem elkövetett
árulásokat, még azt is elhiszem neked,
hogy tolvajból lesz a legjobb porkoláb,
csak a fejemben kotorászó kezét,
na, azt nem tűröm többé tovább,
mert nem vagyok már oktalan gyerek.

hite elveszik s nem jön vissza újra.

A csend szavát hallgatom égő szemekkel
s miként a valóság, jön képzeletemhez:

Az Úr hatalmas, úgy hiszem védtelen
pedig csupán gyarló lelkem végtelen.

S felnőtt gén-spirálomban is él a gyermek;
Test és Lélek Univerzuma a versnek.

Bittner János
Szókratész

Ne sírjatok, amiért elítéltek...
A rossz törvényt is meg kell tartani.
Hiába volt minden szavam, ha félték
halálotmtól! Nagyon rossz hallani...

A törvény által nyert hitelt a létem...
Ha kérdik, majd ezt fogom vallani:
A jót kerestem én, amíg csak éltem.
A jót akartam megtanítani.

a vendég

Molnár C. Pál
festőművész

vendégkönyv

következő oldal >

Kajuk Gyula
Stroke

Az égboltra rátapadt az éj
fekete indigópapírként
és csak másolja rám és belém
a félelmet, a jajt
a világból felpárolgott
ezernyi bajt
és sosincs vége már
a másolásnak
és fejemben a baljós zakatolásnak
talán egy ütött-kopott jayvonat
kínlódja végig ezt a nyútt vonalat
míg a nagy agy-végállomáshoz odaér;
mikor megváltásként megpattan az ér.

Lelkes Miklós
Az ősz földje

(Nikolits Árpádnak)

Ősz földje ez. Hajlongnak mind az ágak.
Egyedüllétén magányos virág
csodálkozik, halványul már a szirma,
s könnycseppes fény szűrődik rajta át.
Hallom, sokat dolgoztál, Ezermester!
S írtál is, gondolatban, könyveket,
- de csak magadnak. Bennem is a kérdés:
az író ír, de azzal mit tehet?
Fiatalon, miként egykor Petőfi,
még elhiszi: sokat. Később leül.
Körülveszi lóvásártér-valóság
kívülről és, lassanként, legbelül.
Idő irat velünk, e Nagy Felejtő,
és nem árulja el, hogy nincsen út
senkinek sem, szívszorító jövőkbe
visznek el szégyenteljes háborúk.
Van ellenpélda? Nem kétséges: nincsen.
Móricz Zsiga Bá', remek, bölcs paraszt,
igazat írt, s végül hány olvasó az,
akit könyve igaznál ott maraszt?
Elbúsult tél tart szomorú tavaszhoz:
Petőfi verse is díszlet maradt,
s a szavaival tolvajok, bohócok
ünnep táján a népnek játszanak.
Nagy lélek volt, nagy Költő, - s a magyarság?
"Szeretett népe" Petőfire vár,

Kántor Zoltán
Talán...

Akinek meg kell halnia,
teszi szótlannul, mintha bátor
önelhatározással menne a világból
valahová, hol csend van, úr van,
egyéb semmi nincsen,
talán egy kéz egy réz ajtó kilincsen
matatja felnyitni hogy' lehet a zárat,
az ajtót, mely a mennyország bejárat,
talán egy kóbor szellem óriási
idősziklát görget s a végtelen
időt elérni mégis képtelen,
talán egy nyugtalan, testetlen ifjú lélek
siratja a testes, földi öregséget...

Bodó Csiba Gizella
Csak...

Csak Erőt és Derűt kérek,
Örömlabdát, amivel játszhatok,
Csak a Napot kérem,
Hogy beengedhessem,
Nyisd ki hozzá az ablakot!

Csak egy rétet kérek,
Hogy messze nézhessek,
Rajta bogáncsok, kankalínok,
Fátyolként tekerje rám a szél
A kakukkfű és kamilla illatot.

Csak egy nyájat kérek
Fűben legelészve,
Az égen vonuló másikat,
Pásztoruk lehessenek földön, égen
Amikor átlépjük a hidat!

Bp., 2014. október 8.

Kő-Szabó Imre
Mesterségek utcája

Szerettem a nyarakat, több okból is. Először talán azért, mert nem

hogy ezt-azt értse? Korántsem. E népnek inkább költője Szabolcska Mihály...

No, mindegy az is, ami nem, hát végül én azt írhatom csak, ami igaz:
ősz ágat hajlít, gerincet, s harasztot zörget, - az ostobáknak szent a gaz.
Virág körülnéz. Halványul a szirma.
Menekülnek már nem hívó színek.
Itt-ott bogárka bűvőhelyhez ballag,
s jaj elszorít egy távozó szívet.
Kiszámítható, egyszerű a képlet:
verem mélyén erkölcs és értelem.
S az ősz földjén csontig hatol majd penge:
villanó tőr-tél, - a történelem.

(2014)

Kamarás Klára
Ünnepek után

Borús az ég, kopár az utca,
a hólét a föld már beitta.
Ünnepek után üres zsebbel
kóvályog néhány sápadt ember.

Fejük felett bús fellegek.
Sorsukról mások döntenek.
Tavaszt várnak, s vágyuk csak ennyi:
Idén már meg ne fagyjon senki

Gligorics Teru
Láttalak a folyóparton

Láttalak ülni a folyó partján...
Mozdulatlan szemeid fuldokoltak
gondolataid s a víz zavaros mélyén...
Valahol messze délre harangoztak,
fejed fölött gondok kavargotak,
mint megannyi dögkeselyű,
éhesen csipkedve meglévő napjaid,
s te észre sem vetted őket
a sötétségből, melynek
megkopott lelked örök vándora...
Kíáltani szeretnék,
ne hagyd, vágj oda
a keserűségnek, a sorsnak,
hisz te sokkal erősebb vagy mint ők,
a holnapok még mindig menthetők,
segítsek...hagyd, hogy segítsek!
Hagyd, hogy segítsek...
Nem látod,
múltad szele jövőt tékozol!
S érinteném deres halántékdod,
könnyes arccal is még vágyva csókod,
De felnéztél, s jeges tekintettel
toltad el a kezem...
Akkor törtem ketté...s most már nem létezem...

kellett iskolába menni. Nem mintha, nem szerettem volna, de jobb volt az a reggeli, kötetlen felébredés. Akkoriban a nap, mindig szépen süttött, nyugalom árasztotta el a kertet, ahogy a széles folyosóról nyiladozó szemeimet dörzsöltem. A friss tejeskávé illatát éreztem. Anyám reggelire szólított. A reggeli után sétát tettem a Csorvási út és Szarvasi út által határolt utak mentén. Meglátogattam az ott dolgozó mestereket. Ők szerették a kíváncsiskodó gyerekeket, mert arra gondoltak, hátha az ő mesterségét folytató legényke lakozik a látogatóban.

tovább>>>

Dzsida Jenő
A Semmi álma

1907-1938

Elszenderült a Semmi
És azt álmodta, hogy Valami lett,
S az a Valami - én vagyok!

És azt álmodta, hogy a messzeségben
Előttem egy szent Cél ragyog,
Egy ismeretlen Cél,
Amely felé megyek, megyek...

És jönnek szembe utasok
És kérdeznek: honnan jössz?
És felelek rá: nem tudom!
És kérdeznek: hová mégy?
És felelek rá: nem tudom!

Lopódzva jó az Alkony, -
Lilába olvadnak a zöld mezők
És szürkébe a kék hegyek,
És én fáradtan, csüggedt fővel
Megyek, megyek!...

Milyen furcsákat álmodik a Semmi!

Karaffa Gyula
Esti félhomályban

a lámpafényi esti félhomályban
árnyékom lestem lemaradt utánam
lemaradt ahogy lemaradt már más is
tán így érez Gyurka is meg Tamás is
a lámpafényi esti félhomályban
árnyékom lesve magamra találtam
nem nőtem nagyra középszer maradtam
bár láttam többet szebbet is magamban
mást is láttam az esti félhomályban
minden arcot akit csak eddig vártam
és egy sem volt szebb mint a magam arca
mert ráncot érlel minden ember harca
már érett ráncos nekem is az arcom
bár gerincem még egyenesen tartom
de egyre jobban a földszagot érzem
az angyalok is lassan jönnek értem
a lámpafényi esti félhomályban
árnyékom lestem lemaradt utánam

Tátrai Miklós
Három keserves év

A fiatal rendőrtiszt falfehér arccal lépett ki az orvosi rendelőből. A vérvizsgálatok után kialakított diagnózis, és annak várható következményei, megdöbbentették, és addig soha nem érzett lelki állapotba taszították. Alvajáróként botorkált el a padig, valósággal leroskadt az őt elkísérő felesége mellé. Kegyetlen ridegséggel ordítottak és visszhangzottak fülében a szemorvos utolsó, csendes együttérzéssel mondott szavai: „Mindent meg fogunk tenni, hogy ez ne következzen be, de sajnós nem zárható ki, hogy igyekezetünk ellenére látása jelentősen romlani fog, szürke hályog keletkezhet, ami idővel vakságot okozhat.”

tovább>>>

Molnár C. Pál: Női akt.

Vasi Ferenc Zoltán
Éjek mélyén

Mélyre menve, a hajnali álmok alá,
ahol együvé bújva még a lelkek.
Magasra vágyva. Jegenyék magasába –
nyárra ősz-menet csöndes lépcsőin át.
Felérni az eget, túl, a felhők felett –
Napot érintő szemek pillantása.
Ahol kisdéd létek lebbentik a fátlat.
Sem szó, sem hang! Isten. S emberi vágyak.

Balázs Béla
Nokturnó az ablakban

1884-1949

földszag fűszag enyhe dohszag áradt
íme én is meggletem hazámat

G. Ferenczy Hanna
Ki mondja ki

1933-2007

Hányszor búcsúztunk
s mennyiféleképp
susogó platánok alatt
nálad és nálam -
a megállóban
s ameddig láttál -
nyeltem a könnyem
nem sírtam el magam,

de jól tudom én
azt, hogy majd egyszer
a búcsúnk pont lesz
végleg, igazán
csak azt nem tudom
melyikünk mondja ki
s melyikünk hal bele,
én - e, vagy Te talán?

Pethő N. Gábor
Örök éberem

/az elvesztett és megtalált értelemről/

Lényegtelen, mikor hagyott ki
sorsunk secunder mutatója,
egyszerűen lekéstük
az önmagunkba induló vonatot.
/Vagy túl korán értünk az állomásra,
és továbbáltunk bepánikolva
a találkozástól./
Észre
sem véve
múltbéli arcainkat nyelvöltögetve
elsuhanni mellettünk,
minden másnappal, minél másnaposabban
többet.
/A végén simán letagadtuk - minékünk is van olyan, hogy
tekintet./
Így hátráltattuk az őszinteség
nagykorúvá válását, megtúrve
dédelgetett, exites életünkben a hullaszagot...
Miközben
Sírtunk,
és titkon könnyöregtünk: nőj már egy centit,
te gyerek!

Vágytunk valami tolsztoji feltámadásra,
ó, jaj! Legalábbis azonnali reinkarnációt!!!
S itt jött az elképedés: egybecsúszott
a valamikori + az akkori,
majd bennünk tápáskodtak fel,

Kievezünk. A partok elmaradnak:
Hanyatló, bíbor bércei a napnak.
Kinyílik az éj, a fényfüggöny levált.
A földhajó kis kikötőből újra
A parttalan sötét vizekre szállt.

A földhajón kigyulladnak a fények:
Millió ablak és millió lélek.
Csókok, dalok, piros lámpásszivek,
Szép, izzó díszben száll a föld hajója.
De nem tükröznek a sötét vizek.

Idegen, hűvös, örök ár körül,
Feketén, némán, mérhetetlenül.
A földhajón megkuporog a dal
És én is kajütblakomban állok
Virrasztani a virrasztóival.

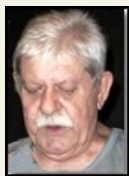
Idegen, hűvös, örök ár körül.
Szemem nyílása kerekre feszül.
Haj, csókos, dalos, alvó emberek!
A hajón lék van: a lelkembe halkan
Zuhognak be szent, idegen vizek.

Bárdos László
Négykezes

(A zongorista szől:)

Merről lépjek e csodába? Ujjaim folyton az alsó szólámat képzelik, mintha enyém volna – a mozgás alapja e mély dobogás, ezt vállalom – hiszen ez lódítja meg, emeli magasba azt a szép éneket – azontúl hőségesen tagolja, alapozza – de nem a másik-e a lényeg, az a diadalmas dallam, a felső szólamban – ha már külön kellett válniuk – az ötven év múltán is felidézhető – kipusztultam belőle – de nem, nem azt választom, ez a mély az enyém, a mély dobogás – el kell bújnom vele, eltűnnöm – kibontakozik, egyesül a kettő velem vagy nélkülem – nem úgy, ahogy képzeltem, átlényegülök, feloldódom – milyen lettem volna a felső szólamban?

Tiszai P. Imre
ne menj még

ne menj még,
hiszen csak most jöttél,
a függöny lebben
az ajtónyitás kavarta huzattól,
illatod terül
szét az öreg fotelok között,
árnyékdod rajzolódik
a poros képek rámáira,
mosolyod csodálom,
hangod ébreszt
a nélküled-félálomból,
ne menj, hiszen még
meg sem érkezted

keserves próbálkozásainkon átnézve.
Akik úgy akartunk élni.
(Ugye?!?)
Temetve álmainkat,
annyira hívtuk a halált,
hogy csakazértse jött el értünk.
Sikítottunk, mi naiv hülyék,
holott más frekvencián voltunk foghatóak.
Képtelen ötletekkel és sok mindenre képes
gyógyszerekkel igyekeztek behangolni,
de csupán lehangolni sikeredett.
/S romlott kölkökre leltünk/*
NOS
lassacskán megtanultuk
a nagy semmiket kis perspektívákká
zanzásítani,
faragni
a lehetetlenből, amíg „lehető” nem válik,
óvatos hittel ügyelni súlyainkra
a szeretet mérlegén,
szemmel tartva minden számlapot.
Örök éberem.
Örök-éberem.

*(József Attila: Tudod, hogy nincs bocsánat c. verséből)

Fetykó Judit
Berti, meg azok a dolgok...

12.

Csak nem jöttek azok a karácsonyi üdvözlőlapok... Berti gondolataiban hideg csend lett. Mikulás után gyakorta esett a hó, a férfi minden reggel kiment havat seperni, az udvarban eltartott ez több mint fél-háromnegyed óráig, aztán a ház, meg a kerítés előtti járda következett. Ide nem járt be a hókotró, a lakosok maguk takarították el a havat az útról is. Előttük üres, beépítetlen terület volt: ezt nyáron bevetették, ősszel betakarították róla a termést a szomszédok, de ősztől tavaszig senki nem jött ide. Így aztán az utcácskának az a fél oldala, ahol ők is laktak, négy háznyi (meg a mellettük levő kert hosszányi) sorban az úttest letakarítása dupla munkával terhelte őket. Az idén még nem volt hófúvás, így eléggé könnyen ment a dolog. A házuk végében lévő telek előtt félig ők, félig a túlsó szomszéd takarította a havat.

tovább>>>

Vadász János
Tudósítás

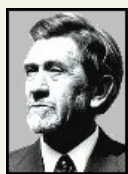
álomtalan álomból eszmélve mozdulni képtelen
bénaságban holt-maszokban lezárt szemekkel éberem
fekszem kiterítve halált virágzik most a türelem

halk hangok szólógnatnak megszímítod a kezem
ébredj mondd ám én a túlnak vak foglyaként erőtlen
„nem” vagyok csupán nincs múltam jövőm jelenem

vacogva a nyirkos alig-létben csönd és félelem
fojtogat kómától bódult szívemben még eldöntetlen
maradhatok-e de minden apró lopott lélegzetem

Juhász Ferenc
Álmából fölsír a csecsemő

Az asszonyka pillája lobog,
mint függöny a szélben, fölül,
kibontja mellét, mosolyog.
Aztán susogni kezd, édesen
susog, mint a hűvös pálmák
a bimbón csámcsogó fejecske fölött.
Mikor meghozta szuszogó álmát
s az aranyos csöppségnek két
csipkés szeme leragad,
hangosan ásít! Pár pillanat
és hallgatózva elalszik megint.
Alszik a vasrács, fűszálon
a lepkék. Örök törvények szerint.

Simonyi Imre
Hatalom

1920-1994

Csupán a tébolyult üvölt
s a siketnéma hallgat.
E hajnalon belep a csönd,
ám füle nőtt a falnak –
Az elrémítő hatalom
torkán akad még a tömeg!
A faluszélig hallhatón
húznak egy harangkötelet...

Rada Gyula
Világra jöttem

A világra jöttem Veled.
Remegve, fuldokolva,
a körénk ömlő élet vizében,
a jövő súlyaival, a csókok
tetején illatozva,
megrészegülve
mézeid ízeitől,
a mulandóság, a vétek
ligeteiben eltévedve,
szelíd vadak és
vad emberek
között: most,
elkészve
kereslek..

oldja a test ólom-prését moccan a kéz rádrebbe
tekintetem végül földobban felzeng az ítélet „igen”
s látszatok nélküli letisztult létembe visszaérkezem

Molnár C. Pál: Olasz táj emberekkel.

Köves József
Jajkiáltás újévkor

Gyertek lányok, kérem, segítsetek,
vágjátok le lábamról körmemet,
közbeszól a pocakom, jesszusom:
megoldani egymagam nem tudom.

Úgy gömbölyödöm, mint egy csecsemő,
a pedikűrnél ez a bökkenő:
testsúlyom most már közel száz kiló
szép leszek így, akár egy víziló.

Nem segít már, hogy keveset eszem,
fájva hordom a lábam, nehezen
lélegzek, de azért ez gyönyörű:
tökéletes forma lettem. Gömbölyű.

Mándy Gábor
Nehéz szülés

Úgy esett, hogy megestem -
már élemedett korban!
A vers megfogant bennem,
s én kínlódva kihordtam.

A múzsám biztat: na, most!
Belül feszít az ihlet.
Még egy utolsót nyomok,
és búsan nézzük, mink lett.

Ricza István

Gondülésre

Gondülésre

Hogyha gyötörnek a gondok, bújj el, akár a vakondok!
Persze, a földbe ne vágj! Megfelel erre az ágy.
Gyorsan a paplan alá bújj, csak ki ne lógjon a lábujj,
mert ha melegben a láb, nem dideregsz legalább.

Idill

Elragadó unokád van. Fürdeti anyja a kádban,
s várja utána a lágy, hangulatos babaágy.
Rajta a paplana tényleg fontos, akár a növénynek
télen a jót akaró, friss, puha hótakaró.

Koboldok

Éjszaka jönnek az álnok, furcsa koboldok, az álmok.
Játszanak ők teveled szüntelenül, ne feledd!
Szárnyal a sas, de felébredt, s újra a régi veréb lett,
tolla is úgy kifakult, mint ma a hajdani múlt.

Molnár C. Pál: Itálian táj.

A csónak

Jó, hogy a része a csónak vész esetén a hajónak.
Nincs mese, nincs haladék, hogyha hatalmas a lék.

Vízitúra négyesben

Csónakom úszik a vízen, bár nem ülünk bele tízen.
Jó, ha velem belefér Rózsika és Elemér!
Hogyha hiányzik a párom, még az idén, de a nyáron,
hívogatom Katicát, járja velünk a Tiszát.

Zápor

Percekig ömlik a zápor, sokszor amúgy igazából,
élvezi mégis a kert, mint a dizóz a sikert,
bár bizonyára kihagynák ezt a zuhanyt ma a hangyák,
lomha csigák tömegén meg se lepődsz te meg én.

Helybeliek panaszták

Helybeliek panaszták: Csak be ne fagyjon a holtág!
Féltik a versenyeket, mert a veszély fenyeget.
Kezdek-e vagy be se tartás, jönnek-e pontyok, a harcsák,
s fogja-e majd a halat bárki ki percek alatt?

Költészet

Este, ha fekszem az ágyon, még mielőtt jön az álom,
mondogatom szaporán fejbem a verssorokat.
Sürget a cél, mire vágyom, majd valahogy kitalálom...
Hajnalig elkapom ám, s gondom, az egy sem akad.

Életöröm

Még az a jégcsap tervezi épp csak, hogy lecsepegjen,
mert ha nem, én letöröm szemben a ház ereszén.
És mire tényleg vége a télnek, nem marad egy sem,
oly nagy az életöröm bennem, azért teszem én.

Február végén

Szállingózik a hó még, így búcsúzik a hóvég.
Tűnj el tél, ne havazz, mert közelít a tavasz!
Duzzad a fákon a rügy már, éled a kert, ezer ügy vár...
Én is elindulok ám, játszani hív unokám.

Tél vagy a nyár is az évszak, dél az irány vagy az észak,
part közelébe evezz, csakhogy a vízbe ne vessz!

A fürge naszád

Rossz fele mennek a dolgok, mind kevesebb, aki boldog.
Téves az út, az irány, kellene új kapitány.
Most kusza szem navigál itt, s távoli fény se világít...
Cimbora, nyisd ki a szád, süllyed a fürge naszád!

Homo Ludens

Sakkozom otthon a géppel. Programozott, sose lép el,
rendre gyalogjaimat mind üti, s végül a matt.
Jönnek az új vereségek, én pedig egyre csak égek...
Fejbe verem, de miképp? Mégsem egy ember a gép.

Humorosan

Hol van a hajdani énem? – kérdezem egyre ma vénen,
várva, feleljen a szám, még fiatal vagy, az ám.
Márpedig erre a válasz: Menj a fenébe, ne fárassz,
s tartós tejre se költs! – mondja ki bennem a bölcs.

Meleg van

Nyár van, igen nagy a hőség, szenved a város, a község.
Míg iszod, abba se bízz, szomjad eloltja a víz.
Pestre csak átutazó tart, tömve a strandok, a tópart...
Itt ülök én e helyett, s írom e közhelyeket.

Nyáron

Nyáron, ilyenkor a múzsák mind lepihennek, aránylag
nem csoda, hogyha kihagy néha melegben az agy.
Mondd, az a nagyvonalúság, hogy mire vége a nyárnak,
száz lapot írj tele, vagy néma poéta maradj?

Szüretelnek a dombon

Tudvalevő, de kimondom, már szüretelnek a dombon.
Kint öreg és fiatal, szárnyal a tréfa, a dal.
Most lesik ám a legények, mert ez ilyenkor a lényeg,
s hány ezer éve talány: Szemrevaló-e a lány?

Anyám temetésén

Álltam anyám temetésén, körben a többiek, és én
néztem az arcaikat. Volt, aki sírva fakadt...
Nyeltem a könnyem a sírnál... Ő odaszólna: ne sírjál!
Lelkem a mennybe talál, nem keserít a halál.

Novemberi nyár

Szinte novemberi nyár van, majd jön a tél januárban...
Délben a nap melegén most örülünk te meg én.
Hogy beborulhat az ég is, lesz netadó, ugye, mégis? -
Végül azért megijeszt, ismerem én a Fideszt.

Karácsonyi vers

Kész a karácsonyi versem. Mondhatod, ejnye, de nyersen
szól ez a pár sor idén, s loptam a rímeit én...
Most is az ünnep a lényeg, gyúlnak a fák a fények,
bár, ugye, már a hazám illiberális. Az ám!

Sándor, József, Benedek

Héten a fenti uraknál végre kinyílik a naptár,
jelzi, hogy épp közeleg, s tán ideér a meleg.
Fontos ezért a személyük, mindenesetre reméljük,
többet idén tavaszig már sohasem havazik.

Estefelé

Itt a tavasz, gyere bátran, végre ne télikabátban!
Mert aki kint csavarog, látja, a hold ma ragyog.
Biztosan ennyire rég volt fényes a csillagos égbolt,
és mire este kilenc, jobb, ha te is lepihensz.

A tót meg a talján

Egy mogyoróbokor alján fekszik a tót meg a talján.
Mondja a tót: Na, komám, lesz ma finom lakomám.
Éppen elég van az ágon, még marad is, ha levágom...
Szól az olasz hanyagul: Jobb vacsorának a nyúl.

Az öreg szem

Észreveszem, hogy öregszem, látni felejt az öreg szem.
Bárhova nézegetek, fogynak az ékezetek.
Néha betűt kever ismét, olykor egy-egy szavat is vét.
Ejnye, te szem, te szemét, vesszem el így eszem épp?

Molnár C. Pál: Aktok.

Gombfoci

Szinte gyerekkori emlék, műanyag itthoni termék.
Képek a gombfocikon, névvel a sok-sok ikon.
Mind remek, egy se hibátlan, jó vele játszani bátran!
Varga, Orosz, Vilezsál, Dalnoki, ő se lazszál...

Vár az öreg, sima asztal, nincs leterítve damasztal,
mert az a pálya, az ám! Meccs folyik ott igazán.
Rajta a két kapu, nincs gond, labda meg egy lapos inggomb,
s rúgja az ujjam, - a láb, - nyomban a gölt legalább.

Evoé

Várd ki, mikor majd enyhe idővel az április eljön,
s látja, ki körbetekint, már ideért a tavasz!
Fű, fa, bokor hajt, átsüt a nap sugarával a felhőn,
és bizonyára megrint friss evoéra fakadsz.

...

Kosztolányi Dezső

1885-1936

A nagy bérházba történt valami

A nagy bérházba, hol kőrengeteg
sorvasztja el az izmos életet,
hol a szegény fáknak köves ugar jut,
s mind kétség'esve nyujtják égre karjuk,
hol a szobák vak mélye zúgva mormol,
hol otthonos a bűz, zaj és piszok, por,
hová a gyárfüst vastagon terül,
hol kis gyerek sír-rí szünetlenül,
s a háziúr, lakó egyként fogoly,
hol a nótás cseléd ruhát porol;
hol annyi közt vagy s mégis egyedül,
hol a nyomor s gazdagság elvegyül,
hol a sötét, dohos, vizes szobákba
sápadt írók éjente lázban írnak,
s ha rózsaarccal ébred a szelíd nap,
benn csak tovább virraszt az éji lámpa;
hol éj a nap s a nappal éjszaka,
hol sose szűnik az élet zaja,
hol pört, zavart gyakorta hallani:
a nagy bérházba történt valami...

Bús őszi délután borult fölője,
unalmasabb, miként az éjek éje,
rített a gyerek, az ég is könnyezett
langyos, unalmas, őszi könnyeket.
Aludni látszott már az édes élet,
nevettek a szemérmetlen cselédek,
fojtott a füst, kiszáradt a torok,
a szél nehéz, bús álmokat hozott,
egy zűrzavar volt a homályos udvar,
s a házalók döngték be dús dalukkal,
s csak nőttek a szivek fájdalmai...

És ekkor, ekkor történt valami...

Halk reszketés fuvalma szállt oda,
s beléscsúszott a homályos zűrzavarba,
titokzatos búbánatot kavarva,
halkan, búsán a méla zongora.

Üres erdőben

Üres narancserdőn merengve
járok, s a léptem hangja kong.
Sárgult levélraj vág szemembe,
vihár cibálja a vadont.

Magam vagyok s megyek tovább, csak
a fákon át az estbibor
borús közönnyel vet néhányat
hamvas, fakó rózsáiból.

S én csak megyek a kinkeresztre,
a vak homályba mélyedek
temetkező helyet keresve,
temetni álmot, életet.

Hajlonganak a néma, tar fák,
nő az avar és a homály,
mint hogyha vesztemet akarnák,
fönn hűs, ezüst köd szálldogál.

S én csendesen zokogni kezdek,
szorítgatom a fegyverem,
és áldom a nagy, méla estet,
mely rám suhan már nesztelen.

S avart söpör felém az árok,
szorít a csöndes pusztaság,
fölöttem egy nagy varju károg,
s gúnyolva szól: "Jó éjszakát!"

Már néha gondolok a szerelemre.

Már néha gondolok a szerelemre.
Milyen lehet - én Istenem - milyen?
Találkoztam tán véle messze-messze,
valahol Andersen meséiben?
Komoly és barna kislány lesz. Merengő.
A lelke párna, puha selymekendő.

Ábrándjaim, ti...

Ábrándjaim, ti lángoló rakéták,
repüljétek az éjszakába szét
és húzzatok fénysávot gyászmezén át!

Hisz oly sötét, kietlen így a lét,
és más világosság nem kell ma nékem -
Cikázatok, mint hajdanába, rég.

A hír fagyos sugárát összetépem,
derítsd te föl, borongó éjszakám:
szétpattanó tűzbimbóm, fényes ékem!

Gyöngyös sugárzást ontsatok ma rám,
ragyogjatok, mint száz izzó csodás nap,
s szikrás korommal bukjatok alám.

Míg vázatok tünékeny lángolást ad,
csak álmodom, és nem törődöm én,
hogy ott heverték majd a porba másnap...

Sötét az éj, de lángár gyúl fölém,
foszljatok pompásan semmivé hát
a végtelen sötétség zord ölén,

Ábrándjaim, ti lángszinű rakéták!

Anyuska régi képe.

Anyuska régi képe.

Jaj, de édes.

Itt oly fiatal még. Tizenhat éves.
Mellén egy nagy elefántcsont kereszt.
De dús, komoly haján, bársonyruháján
titkos jövődök szenvedése rezg.
Keze ölében álmodozva nyugszik
karperecek, gyűrűk súlya alatt,
és könnyen az asztalra könyökölve,
feje előrebillen hallgatag.
Oly idegen így. Olyan ismeretlen.
Tündéri ábrándok menyasszonya.
Csak a szeme nevet rám ismerősen,
két mélabús, merengő viola.
Csak kék szemében ismerek magamra,
mely eljövendő álmoktól homályos
s rettegve a bús végtelenbe réved.

A lelke már körötte szálldos.

A kártyás sír

Bitang! - kiáltja a szélvész utánunk,
zsivány! - sziszegi és megyünk tovább,
s mint a gyerek, akit véresre vertek,
isszuk az undor keserű borát.
Fínom kezünk szelíd arcunkra nyomjuk,
s az álmok álma csöndbe hull reája,
és játszani kezd elhagyott szívünkben
az életünk laterna magicája.
Látunk mezőt és virgonc, pici bárányt,
látunk karácsonyt, kávé reggelit,
és az anyánkat is, kisírt szemekkel,

És míg a többiek bután nevetnek,
virágokat hoz majd a kis betegnek.
Ágyamhoz ül. Meséskönyv a szeme.
Halkan beszél, csak nékem, soha másnak.
Fájó fejemre hús borogatást rak.
És kacagása hegedű-zene.
Egy lány, ki én vagyok. Hozzám hasonló.
Különös, titkos és ritkán mosolygó
Az éjbe néző. Fáradt. Enyhe. Csöndes.
Csak széttel, és szobánkba csönd lesz.

Én félek.

Én félek.

Az élettől és sötétől,
mely mindenütt kegyetlenül elér.
Ha száll a nap,
az ablakom alatt
hullámozik az ismeretlen éj,
a végtelen és ismeretlen éj,
egy tenger - vészesen és feketén -
csöndes sirásom benne elmerül,
mint holt madár a tenger fenekén,
a kisgyerek magába sír szegény.

Sírok, sírok, mindíg csak egyedül,
és senki meg nem értett még soha.
Oly ismeretlen ez a Nagyvilág,
s olyan borzasztó a sötét szoba.
Lábujjhegyen kell járni a világban,
az éjszakában annyi a vonat,
mely összerág és széttöri gerincem,
s vígan megőrli fájó csontomat.
Az éjszakában annyi rém, kísértés,
golyó, kötél, bitófa, kard remeg,
s hegyes fülekkel, hiéna-szemekkel
leskelnek rám a gonoszemberek,
kik vascipőbe jönnek egyszer értem,
bőszült ököllel döngetik az ajtóm,
ecetet adnak, hogyha inni kérek,
s fölráznak, ha alélt fejem lehajtom.
Minden bokorban leskelődik egy-egy,
nincs menekülni egy picinyke rés.
Ó, jaj nekem, oly fürgék a gonoszak,
s olyan sok a halál, a temetés.

Zörgő szekéren az Idegenember
tudom, hogy elvisz engem is egy éjjel,
s szegény anyám az ablakunkra rogyva
néz majd utánam könnyes, kék szemével.

Életrajz

Én öngyilkos leszek...

Én öngyilkos leszek...

mondom kesergőn.

Csak nézzen rám valaki görbe szemmel,
úgy felkötöm magam a városerdőn,
vagy revolverrel, mint sok más nagyember.
Akkor aztán sírhatnak miattam,
leragadt szemmel, sárgán, mélyen alszom,
rózsák között, kék fátyolokban arcom,
s ha hívnak is, nem szólok sohatöbbé.
Az ostorom, csigám örökli öcskös,

és a szemünk könnyekkel megtelik.

És reszketünk, ha elfújuk a gyertyát,
és a sötétség járkál körülünk,
a paplanunkat is fülünkre húzzuk,
halálosan magunkba merülünk.
Ilyenkor az ágy hófehér mezőin
az életünktől borzadózunk által,
az egyik sír, a másik átkozódik,
a költőben fölreszket egy csodás dal,
és akinek egy pásztor volt az apja,
az messziről egy pásztorfurulyát hall.

Szemét és csillagok között

Ha emberek közé megyünk, fényes terembe,
remegve toljuk a tiltó reteszt.
A tiszta nők nyugodt és enyhe mellén
oly súlyosan lóg az aranykereszt.
Ez a talaj szilárd - ők állnak, ülnek,
vagy fekszenek, nyugodtan alszanak.
Övék a föld, a biztos rejtve-élés,
vetésükben lassan kikél a mag.
Mi a jövőt fogunkkal ráncigáljuk,
köldökszinórját tépjük esztelen,
mi Mágusok vagyunk, Előidézők,
és korcsolyázunk kócos fellegen.
És minden úszik és csurog köröttünk,
bukunk, hacsak hozzánk nyúlnak puhán,
folyton-folyó és folyton-újuló lét,
síkos, csuszamlós trottoir-roulant,
hullám a szélben, szél a fellegekben,
szemét és csillagok közt a kezünk,
bizonytalan habokban, életünkben
alélva és őrjögve evezünk -
csak evezünk a ködben és a szélben,
mint tántorgó és ájult szívbjajos,
ki kétes életének óceánján
rozzant ladikkal tétova hajós.

Vers egy leányról, akivel éjfél után találkoztam

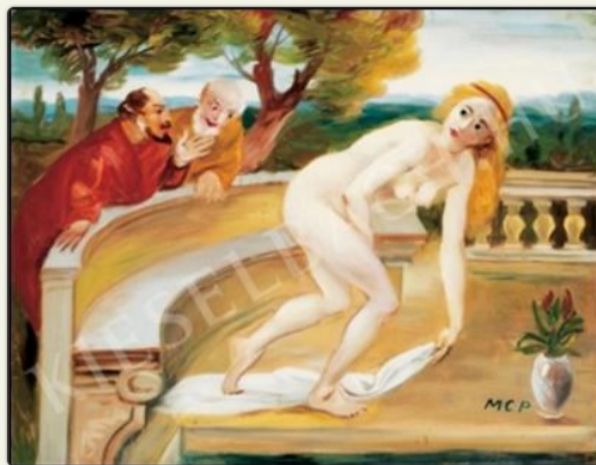
Éjfél után a Duna hídján
ó jaj, be könnyes, be setét.
Éjfél után a Duna hídján
egy néma lány jár szertesztét.
Ki ő? mi ő? kérdeztem én is,
de ő nem tudta a nevét.

Csak csendesen vállamra hajlott.
Sohase láttam ily szemet.
Olyan szomorgó, oly mosolygó,
félíg sírt, félíg nevetett.
A haldokló galamb tekint így,
vagy a két éves kisgyerek.

A szívemet kezébe vette,
csókolta és nevetve hitt.
Labdázott véle, földre dobta -
ó szív, te vérző, gyenge szív! -
Aztán belétemette arcát
és letörölte könnyeit.

Mondtam neki: "Kis vízi ördög!" -
Reátapadt a hús ruha.
Karján örökre útrakészen

a bélyegkönyvet valami közömbös,
a kisszínházam a kicsi hugom,
vagy egy parasztfiúcska, mit tudom.
Úgy elmegyek, hogy aztán sose látnak.
Csak kiskabátom kérdi reggel: hol van?
Úgy itt hagyom ezt az egész világot,
amelybe annyit, ah annyit csalódtam.
"Szegény fiú" mondják majd hangtalan,
"egy pici angyal felrepült az égbe",
s egyszerre roppant sajnálom magam,
s én is szepegeve suttogom: "Szegényke"...

Molnár C. Pál: Zsuzsanna és a vének.

A lámpagyújtó énekel

Egy szűk, kicsiny botban viszem
a szent tüzet felétek,
én örök újra bűjtő,
és kormos lámpagyújtó.
Fölgyújtom a vak éjet.
A rézkupaknak öblén
halkan szítál a tört fény,
ha jó az alkonyat,
s alélt kanócok, álmos utcalámpák
szomjúhozzák piros tűzcsókomat.

Ki sejtí, hogy a réz-szítán
egy vad tűztenger ég benn,
s a gyáva pillelángban
egy lázadó világ van
bebörtönözve mélyen?
Csak én tudom, ha tűzsugáros
vörös szemekkel int a város,
s rám hull a sűrű köd,
és tűzbotommal görbe utcasarkon
én kormos ember, csöndben eltünök.

A magyar koldus

Én láttam Őt... Künn-künn a parton,
amint leszállt az alkonyat.
Rozsdásan égett a hegyoldal
s búsan beszélt a Balatonnal,
bámulva a hullámokat.

Azt mondta nékem, ez a tenger,
s én integettem önekí,
és átölelt mint unokáját,

ringott szegényes batyuja.
Vizes hajába csillag égett,
mert várta, várta a Duna.

Éjfélről hajnalig imádtam.
A szánkon vacogott a csók.
Köd hullt. A nedves éjszakában
lassan dalolva ballagott.
És sírt. És sírtam én is, én is,
és sírtak fönnt a csillagok.

Öcsém

Az én öcsém mostan katona a határon,
a szerb hegyek mentén Ferenc József bakája.
Szívdobbanásommal mérek fel minden éjet,
lámpákat gyújtok, és így gondolok reája.

Ezer szurony között, szekerek éjjelében
az ő szeme ragyog kiáltó-ismerősen.
Ki tudja, merre néz, ki tudja, hol világít
sok százezer szem közt? - nem tudja senki, ő sem.

Öcsém, én kisöcsém a háború zajába
egy csókot küldök én, a lőporfüstbe: versem,
hogy érezd a bátyád, gondolj játékaikra,
ragyogj, kis hős, ragyogj és a lelked nevesse.

Emlékszel, édesem a játékháborúnkra,
mint villogott kardunk és porzott a határdomb?
Ugye ma is csattog a kard és döng az ágyú,
s a véres trombita ma is trará-trará-t mond?

Mert téged hívlak, Kard, kisgyermek drága Kardja,
játékos ismerős, ragyogjon régi pengéd
a nyári dombokon, s hogy az öcsémre fordulsz.
ismerd meg édesen, és légy hozzája gyengéd.

Jó Puska, ne feledd, hogy gyermekpuska voltál
egykor az ő kezén, s ha forgatnak a szerbek,
tagadd meg önmagad, nevesse barátaidra,
légy játékpuska csak, légy te is újra gyermek.

Ami golyó kiszáll, száz angyal fogja össze,
mint röpködő lepkét, kacagjon fel az élet,
s te Isten, akiben gyermekkoromban hittem,
hajolj le csöndesen, és véd meg az öcsémet.

Szentbeszéd

Én, ki tavaly még könnyű szívvel jártam,
forró sugárban,
most járok itt a sápadt, bús fagyok
fenyérein
és fölördítok: hol vagyok?

Testvéreim.

Volt egy kutyám,
s nem vertem ki, mikor haragos éjjel
a hóvihar acsarkodott a széllel,
csunyán.
S mikor beteg lett,
köré sereglett
a bánatom, a gondom.
Fölkeltem, hogy reá tekintsek,

s mikor a fák, füvek se látták,
sűrűn esőztek könnyei.

Piros tanyák és messze tornyok
intettek csendesen nekünk,
bojtorján, nyár-, akác és somfa,
csupa szegény magyar fa lombja
takarta el az életünk.

Enyves szeme a mély gödörben
olyan vén volt, mint az idő,
a hangja távoli s merengő,
és lelke, lelke, mint az erdő,
sötét rémekkel rémitő.

Egy vén bolond, bolygó pojáca,
vállán rohadt rongy a ruha,
a föld hátán a legszegényebb,
kire nevetve-sírva néznek,
ha bekerül a faluba.

S csak megy előre. Reggel, este
sűrű bozótokon bolyong,
egérfogót, rótt botot árul,
fanyar gyümölcsöt tép a fáról
s nótázik, sír, mint a bolond.

Máskor meg nyáriás színekben
feküdt le, hogyha este lett,
s a hegedű ha már rikoltott,
urak dobáltak neki csontot,
s ő az ebek között evett.

De ekkor este csupa fény lett,
rejtély, bűvészet, lángírás,
fakó iszákja is arany volt,
s fekete, nagy keze aranylott,
úgy ragyogott, mint semmi más.

A kincse, kincse húzta porba,
és az arany hozzája dőlt,
övéi lettek mind a könnyek,
s ahogy kinyúlt s a földre görnyedt,
nem bírta el terhet a föld.

Táncolt, kiáltozott, ujjongott
és nóta kelt az ajakán,
s én a titkóktól terhes esten
zokogva vén kezére estem,
és azt mondtam: öregapám.

A magány papja

Itt a magányban újra megtaláltam
bolyongva síró, tévedt lelkemet,
és hull a könnyem csendbe, lassu árban,
mint bús mezőkre a halk permeteg.

A földre fekszem s bámulom a fákat,
könnyezve, dúltan jó a szerelem.
S hogy a kongó mezőn senki se láthat,
sötét dalok tömjénét égetem.

Holt bánatom hamvát fejemre hintem,
sivár imákba görnyed a gerincem,
a múltak gázszmenetje felkeres.

úgy néztem, mint egy árva kincset.
Egész éjszaka virrasztottam otthon.

Aztán vásott és buta lázban
nem madarásztam,
mert szántam a madárfiókot, a picinykét.
Vígán kaszáló,
zöld, könnyű háló
zacskójával nem fogtam soha pillét.
Sohase ültem lesve régi cser-tőn,
vörös vadat nem űztem havas erdőn.
Kikerültem a gyíkok napos árkat.
El nem tapostam
a réteken a szentjános-bogárkát.

Mostan
elmondom nektek, emberek.
Csak ezt, csak ezt - könnyeztetek.

Nem tudtam én dalolni nektek az újról, csak a régiről

Nem tudtam én dalolni nektek az újról, csak a régiről,
nem tudtam én dalolni nektek a földről, csak az égiről,
mert ami elmúlt, az csodásan kísért az én dalomba még,
mert aki meghalt az időben, úgy van fölöttem, mint az ég.

Húsz éves voltam hajdanában, sápadt és vézna kisdíák,
most túl a harmincon ijedten hallottam ezt az áriát.
Húsz évesen arról daloltam, ki kisgyermekként égre kelt,
most éneklek húsz éves másom, ki egykor erről énekelte.

A férfikort, a vad kalandot, az ásítást, a férfibút,
s téged, öreg diákkaszárnya, akáclobos Üllői-út.
A háborút, a forradalmat, a lázat, mely elégetett,
mély bánatát az elbukónak, ki majdnem hogy elégedett.

Jaj, életem édes regényét hogy űzzem-fűzzem itt tovább.
Nyájas, bizó baráti arcok ma mind vigyorgó koponyák.
Süket, kopár földnek kiáltok, poros hazám szegény fia,
mert nem veri már vissza versem a Kárpát és az Adria.

Nem tudtam én dalolni nektek az újról, csak a régiről,
nem tudtam én dalolni nektek a földről, csak az égiről,
mert ami elmúlt, az csodásan kísért az én dalomba még,
mert aki meghalt az időben, úgy van fölöttem, mint az ég.

Molnár C. Pál: Vénasszonyok nyara.

Ó én szeretem a bús pesti népet

S merev ajakkal hallgatok kevélyen,
magamra húzva éjsötét kedélyem,
mint zord csuháját a bús szerzetes.

Áldott szegénység

Áldott szegénység, te szelíd, te tiszta,
elhagytál, s én is, jaj, elhagytalak.
Most úgy idézlek, mint a spiritiszta,
éhes, sovány és légies alak.

Mert úgy szeretted, hogy rajongva vissza-
hívlak, te bátor, rongyos és szabad,
ki keserű poharát daccal issza
s tűzzel fakadnak száján a szavak.

De merre vagy? Most tán még mostohábban
élsz egy sötét és vak diákszobában,
olcsó szivart rágsz, vagy tán verset írsz?

Vagy tán fekélyel fekszel a szemétben,
vagy mit se várva, ifjan és setéten
az asztalodra ráborulva sírsz?

Beírtak engem mindenféle Könyvbe

Beírtak engem mindenféle Könyvbe
és minden módon számon tartanak.
Porzó-szagú, sötét hivatalokban
énrolam is szól egy agg-szürke lap.
Ó, fogcsikorgatás. Ó, megalázás,
hogy rab vagyok és nem vagyok szabad.
Nem az enyém már a kezem, a lábam,
és a fejem, az is csak egy adat.
Jobb volna élni messze sivatagban,
vagy lenn rohadni, zsíros föld alatt,
mivel beírtak mindenféle Könyvbe
és minden módon számon tartanak.

Diákkoromban, vékony kis legényke

Diákkoromban, vékony kis legényke,
fölnéztem a didergő csillagokra,
mik fázva égtek fönna a téli éjbe.

Lengett nyakkendőm könnyü-furcsa csokra,
s én csak rohantam, sápatag-fehéren,
vásott köpenyben, éhesen rajongva.

Jaj, elbeszélni nem tudtam, mi nékem -
oly ájuló-mély bűvöletbe estem -
a csillagfény a bús, kopott vidéken.

Most járok itten, tiszta, téli esten,
prémes bundába és megváltozottan -
dús vacsora ízével, Budapesten.

Még most is ég a csillag, ahogy ottan,
arany-tűzekkel ékszeres az égbolt,
csak én nem égek már, ki úgy lobogtam.

Álmos szemem keresi fönna a rég-volt
csodákat, és oly búsan mondja szívem,
hogy nékem már a csillag is sötét folt.

Ó én szeretem a bús pesti népet,
mely a Külső-Józsefvárosba tépett
ruhákba jár vasárnap délután,

és ámolyogva, szédelegve hallja,
hogy döng a tükrös kávéházak alja,
s a mozi-reklámokra néz tunyán.

Sokszor úgy érzem, szinte-szinte vétek,
hogy csöndben élek, nem nézek felétek,
s az álmok lenge fodrát fodrozom.

Ilyenkor aztán, elhagyott vasárnap,
kis görbe közein a téli sárnak
vezeklőn járok az utcáton.

Itt élnek ők, a kedveskék, e járdán,
letaposott cipősarokkal, árván,
kávémérésbe bújva hallgatag.

Éhes leányaik, kiket szeretnek,
kopott árvácskák, fáradt, vézna szentek,
gázláng alatt sötétben állanak.

Ki nézte meg, mit rejt szobájuk árnya?
Ki leste meg, van-e ágyukba párna?
Ki látta, hogy mi a bús, pesti nép?

Én láttam a munkást és lázra bujtott,
sápadt arcát, hogy rossz szivarra gyújtott,
és láttam a föld vérező szívét.

Bármerre mennék, ide visszatérnék,
bármerre szállnék, átkozott, szegény nép,
a gondodat kiáltaná a szám,

mert bánatkővel van utcád kirakva,
szemed a bánat végtelen patakja
s jaj, ez a föld, e bús föld a hazám.

Özvegy a villamosban

Ennek az özvegynek itt a villamosban
nem akar senki se
helyet adni.

Csak áll s lesi, hogy
hová
ülhetne le.

Szemében pedig ez van: Irgalom,
kegyelem, emberek.

Messziről jövök én,
gyermekszobákon és temetőkön
bukdácsoltam előre,
míg ide jutottam.

De elhalt az uram, nincs, aki védjen,
elhaltak fiaim,

leányaim, kedves vejeim is,
s most egyedül

teszem meg ezt az utat,
a végállomásig.

Mondjátok, emberek,
ha láttok itt, amíg dülöngök,
rendkívül-furcsa, kis fekete kalapomban,
rogyadozó térdemmel,
s a gyakor szüléstől
megroncsolt méhvel,

Vak vágyam mégis fölfele feszítem,
a kis diákdalt újra sírva zengem,
s kihúnyt arcom fölmutatom szelíden.

Ó csillagok, ismertek-e még engem?

Lásd, kisfiam, ezt mind neked adom most

Lásd, kisfiam, ezt mind neked adom most,
legyen tiéd örökre az egész.

Vedd a telet és a nyarat, a lombost,
itt van neked az epe és a méz.

Ez itt a keserű s ez itt az édes,
ez a fekete és ez a fehér,

ez a nyugalom, s a láz is, hogy égess,
ez itt a méreg és ez a kenyér.

Tejet adok, de hozzá szörnyü vért is,
ölelni lágyan és birkózni kart,

és harcot is, hogy harcolj csakazértis,
a rózsza mellett ott legyen a kard.

Van még néhány elhánt és csonka holmi,
egy kis verőfény és egy-két kacaj,

viaskodó kedv, várat ostromolni,
és végezetre egy nagy, tompa jaj.

Iker ajándékot veszel örökbe,
oly ember-ízű és oly felemás,

de ember adta, nem telt néki többre,
eget ne vívj, mély kútakat ne áss.

Sötétben nyújtom ezeket tenéked,

s koldus apád most tétovázva áll,
mert nincs egyéb. Jobbjában ott az élet,
és a baljában ott van a halál.

Nők

Nem kamasz-szerelem kis hevületében
beszélek.

Az élet közepén, megkoszorúzva női karoktól
vallok,

nők, rokonaim.

Most már elmondhatom, hogy oly közel voltatok hozzám,
mint senki más,
s szeretlek is benneteket.

Zavarosak, mint én,

termékenyek, mint én,

zavaros források, melyekből aranyat mostam,
igazi aranyat.

Természet tündérei, szeszélyesek és kiszámíthatatlanok,
de igazabbak

a meddő gondolatnál,

a büszke hazugnál,

a csontos, ijesztő, gyilkos férfinál.

Hová is futhatnék én,

kócos fejemmel,

költészetemmel,

rettenetesen cikázó tétovasággal,

ha nem volnátok ti,

megértők, megbocsátók,

elvtelen szentek,

jámbor pogányok,

bizonytalan jók,

valóság hű sáfárjai.

nem jut eszetekbe
az édesanyátok?

Európa

Európa, hozzád,
feléd, tefeléd száll szózatom a század
vak zűrzavarában,
s míg mások az éjbe kongatva temetnek,
harsány díthyrambball én terád víg,
jó reggelt köszöntök.

Ó ősi világrész,
te régi, te rücskös, te szent, te magasztos,
lelkek nevelője, illatokat és ízt
szűrő, csodatévő, nagyhomloku, könyves,
vén Európa.

Ha mostoha is vagy, viaskodom érted
és verlek a számmal és csókkal ígézek
és szókkal igazlak, hogy végre szeress meg.

Ki téphet el innen,
ki téphet el engem a te kebeledről?
Nem voltam-e mindig hű, tiszta fiad tán?
Kölyökkorom óta nem ültem-e éjjel
lámpám sugaránál tanulva a leckéd,
vígyszva, csodálva száznyelvű beszéded,
hogyminden igéje szívembe lopódzott?

Már értik azóta az én gügyögésem,
bármerre vetődjem, sokszáz rokonom van,
bármerre szakadjak, testvérem ezer van.
Nem láttam-e Kölnben a német anyókat
esőbe csoszogni, Párizsba a tündér
francia leányok könnyű szökésével,
Londonban a lordok hajának ezüstjét,
s nem ettem-e, ittam munkásnegyedekben,
családi szobákba lármás olaszokkal?
Nem fájt-e velőm a szlávok, a sápadt
szlávok unalma, a bánat aranyszín
fáradt ragyogása?
Mind édes-enyéme a népek e földön,
kitágul a szívem, beleférnek együtt.

Fogadjatok engem
ti is szívetekbe,
s ti távoli népek
kürtösei, költők,
pereljetek értünk otthon a mivélünk
perlókkal, anyánkért, s mi tiértetek majd
itthon perelünk, hogy élhessen anyátok.
Kiáltsatok együtt,
Európa bátor szellemei, költők,
hogymy gyáva vadállat bújja el a vackán
és vaksi vakondok fúr alagútát.
Daloljatok együtt,
fények, fejedelmek, szellem-fejedelmek,
hogymy lélek a várunk, légvár a mi várunk,
ezt rakjuk az égig, kemény szeretetből
és légi szavakból.
Kezdetek előlről építeni, költők,
légvár katonái.

Állatok beszéde

Ha varrtok, vagy vajat mértek,
kirakatot szemléltetek komolykodó szakértelemmel,
s hócipőben topogtok, kecsesen,
de balogul is, mint az albatroszok,
fölkacagok az örömtől, hogy vagytok,
és én is vagyok mellettetek.

Hozzátok kötözött engem a végzet,
örökkévalóan,
köldökzsinórral, azután a vágyak
eleven kötelével,
hogymy mélyetekben keressem az utat az élet felé,
s öletekbe ejtsem le terhes koponyámat.

Nem egy, hanem mindegyik.
Mindegyik leányom, mindegyik feleségem,
mindegyik barátnóm, rejtélyes kedvesem.
Mindegyik anyám.

Őszi reggeli

Ezt hozta az ősz. Hűs gyümölcsöket
üvegtálon. Nehéz, sötét-smaragd
szólót, hatalmas, jáspisfényű körtét,
megannyi dús, tündöklő ékszerét.
Vízcsöpp iramlík egy kövér bogyról,
és elgurul, akár a briliáns.
A pompa ez, részvételen, derült,
magába-forduló tökéletesség.
Jobb volna élni. Ámde túl a fák már
aranykezűkkel intenek nekem.

Ének a fiatalokról

Ámulnak ők és fölnevetnek,
előre néznek, hátra néznek,
és visszafordulnak tünődve,
mert még nem értik az egészet.
Mostan lepődnek meg először,
magasba vont, sovár szemöldökkel,
föl-föltekintenek az égre,
ahol a hold tányérja zöldel
és a nap vöröslik a zeníten
és csillagok szelíden ülnek,
szemükben eleven görögtűz,
hétköznapon is örök ünnep.
Úgy járnak itt e gyatra földön,
melyen csupán por és kopás van,
úgy járnak itt e vén világon,
mint egy frissen-festett lakásban.
Nézd, hogy figyelnek, hogy rajongnak,
mikor eszed már unva fontol,
csodát remélnék egy levéltől,
egy hírtől és egy telefontól.
Mondd ezt velem: tudatlan árvák,
mondd: lelkük új és tiszta-hűs még,
mondd ezt velem: szegény bolondok,
glória nekik és dicsőség.

Költő a huszadik században

Az önimádat büszke heverőjén
fekszem nyugodtan, s a paplanomra sárgán
hull éji villany, nappali verőfény.
Füst és kávé között henyélek,
mivel a dolgom, végzetem csak annyi,

Medve

- Mindig ölelnék, mindent, a világot,
a fát, a sziklát, a kisgyerekeket,
vagyok a lompos és otromba jószág,
a láncravert, esetlen szeretet...

Vadkan

- Zrínyi Miklósnak aljas gyilkosa.
Röfögve száz alakot öltök,
s amint elbántam a dicső magyarral,
ármánykodással vagy kemény agyarral
irtok a földön mindenféle költőt.

Víziló

- Csak azt tudom, hogy lenni, enni jó!
Leírni szörnypofám nincs semmi szó!
Iszonyú száj, hús-poklokhoz nyiló!
Négyszögletes tömb, kétezer kiló!
Grammban kimondva ép két millió!
Egyiptom álma! Roppant vízió!
Lidércnyomás! Húszmázsás víziló!

Nyúl

- Bátor vadász, ki átlövöd acéllal
alázatos és tiszta szívemet,
tiszteld az én százszor-szent gyávaságom,
ki meghalok, az életért zokogva,
mint az egyéves, síró kisgyerek.

hogyan élek.

Csak annyit érünk, amennyit magunkba,
mit nekem a hazugság glóriája,
a munka.

Mit a csaló próféták csácsogása,
nem alkuszom én semmiféle rúttal,
se a labdákért ordító tömeggel,
se számarányokkal, se Hollywood-dal.
Tőlem locsoghat megváltó igéket
s unalmas őrülségeket az ép ész,
nem az enyém a század rongy bohóca,
se a felhőkbe zörgő, bamba gépész.

Nem kell hatalmasoknak úri konca,
s a millióktól olcsó-ócska kegy.

Azt hirdetem, barátim, sok a kettő,
de több az egy.

Recsegjen a múlt s a bárgyú jövő is,
nekem magasabb kincset kell megónom.

Uralkodom tűzhányó kráterén is,
még áll a trónom.

És önmagamot önmagammal
mérem.

Szavam ha hull, tömör aranyból
érem.

Mindegyiken képmásom, mint királyé,
s a peremén

a gőgös írás:
én.

